

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mrákoty a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobce: **E. C.**, zastoupeného advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou, Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 21. 6. 2024, čj. OAM-1281/ZA-ZA11-VL14-2023, o nesouhlasu Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci s postoupením věci Krajským soudem v Brně

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci **je příslušný** Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí, jímž mu ministerstvo neudělilo mezinárodní ochranu podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že není místně příslušný. Usnesením ze dne 30. 8. 2024 proto postoupil věc Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci. Ten s postoupením věci nesouhlasil a předložil věc NSS k rozhodnutí o místní příslušnosti (§ 7 odst. 6 s. ř. s.).

[3] Krajský soud v Ostravě uvádí, že ve věcech mezinárodní ochrany upravuje místní příslušnost soudu zákon o azylu. Podle § 32 odst. 3 tohoto zákona je příslušný ten soud, v jehož obvodu byl žadatel o udělení mezinárodní ochrany v den vydání rozhodnutí hlášen k pobytu. Oba soudy se shodují v tom, že dnem vydání rozhodnutí a současně rozhodným dnem pro určení místní příslušnosti soudu je v posuzované věci den 26. 6. 2024.

[4] Podle výpisu z evidenční karty měl žalobce hlášeno místo pobytu na adrese S. 339, K., a to „do 31. 12. 2023“. Ze spisu tedy přímo nevyplývá, na jaké adrese byl žalobce hlášen k pobytu (či kde skutečně pobýval) ke dni vydání rozhodnutí. Krajský soud v Brně však toto časové omezení nepokládá za podstatné a vychází z toho, že žalobce pobýval na dané adrese i po 31. 12. 2023, včetně dne vydání rozhodnutí.

[5] Podle Krajského soudu v Ostravě však tento závěr nemá oporu ve spisu. O změnu místa hlášeného pobytu se podle § 77 odst. 2 zákona o azylu žádá písemně a žadatel je

povinen uvést mimo jiné předpokládanou dobu pobytu. Zápis údajů do evidence znamená, že s těmito údaji ministerstvo vyslovilo souhlas. Poznámka v evidenční kartě ohledně data ukončení pobytu („do 31. 12. 2023“) je tak podstatná. Z toho, že žádné další místo hlášeného pobytu už v evidenční kartě není, nelze usuzovat, že žalobce na uvedené adrese pobýval i v den vydání rozhodnutí. Z omezení doby hlášeného pobytu lze naopak usuzovat, že tato adresa není místem žalobcova hlášeného pobytu podle § 77 odst. 2.

[6] Podle Krajského soudu v Ostravě neměl žalobce v den vydání rozhodnutí hlášen pobyt na žádné adrese. Za této situace nelze místní příslušnost určit podle § 32 odst. 3 zákona o azylu (usnesení NSS ze dne 7. 8. 2019, čj. Nad 136/2019-83). Nelze-li příslušnost určit podle zvláštního pravidla, použije se obecné pravidlo vyjádřené v § 7 odst. 2 s. ř. s. Podle něj je místně příslušný Městský soud v Praze, jelikož do jeho obvodu spadá sídlo správního orgánu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (ministerstvo).

[7] Nesouhlas Krajského soudu v Ostravě s postoupením věci je nedůvodný.

[8] NSS se dne 2. 10. 2024 telefonicky obrátil na advokátku s dotazem ohledně žalobcova aktuálního místa pobytu. Zjistil, že žalobce trvale pobývá na adrese S. 339, K.. Žalobce tak jen nepožádal ministerstvo o aktualizaci údajů o místě a trvání pobytu v evidenční kartě.

[9] Tato skutečnost je podstatná pro určení místní příslušnosti soudu, jenž bude rozhodovat o podané žalobě. Jestliže žalobce podle záznamů v evidenční kartě na této adrese pobýval do 31. 12. 2023 a podle aktuálně dostupných informací tam pobývá i nyní, lze dovodit, že jeho pobyt byl totožný rovněž v den vydání rozhodnutí, tedy 26. 6. 2024.

[10] NSS si je vědom své dřívější judikatury, z níž Krajský soud v Ostravě vycházel. Pokud by tedy i v nynější věci NSS následoval závěr usnesení Nad 136/2019, místně příslušným soudem by pravděpodobně skutečně byl Městský soud v Praze. Pravidla místní příslušnosti jsou však mimo jiné „výrazem zásady procesní ekonomie. Účastníkům řízení mají pravidla místní příslušnosti za cíl zajistit místní a časovou dostupnost soudu v jejich blízkosti“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2018, č. j. Nad 99/2018-75, bod 41). Proto NSS považuje opětovné postoupení věci dalšímu (celkově už třetímu) soudu za nadbytečné a rozporné se zásadou procesní ekonomie – zvláště v situaci, kdy podle zjištěných informací o místě žalobcova pobytu fakticky trvají předpoklady pro určení místní příslušnosti podle § 32 odst. 3 zákona o azylu. Žalobce totiž měl do konce roku 2023 hlášen pobyt v K., pobývá tam i nadále a nevyšlo najevo, že by snad v mezidobí místo pobytu změnil. (V tom se jeho situace liší od případu posuzovaného v usnesení Nad 136/2019, kde sám žalobce uváděl v rozhodné době různé své adresy, navíc panovaly pochybnosti i o tom, zda se na původně hlášeném místě vůbec zdržoval.) V nynější věci je tedy třeba vycházet z posledního známého místa žalobcova hlášeného pobytu. Protože je tímto místem K., místně příslušným soudem je Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci.

[11] NSS uzavírá, že nesouhlas Krajského soudu v Ostravě s postoupením věci není důvodný. K projednání a rozhodnutí věci je příslušný právě tento krajský soud. Rozhodnutím NSS o této otázce jsou soudy vázány.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 3. října 2024

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu